

HỘI ĐỒNG HỌ TRỊNH PHÍA NAM
VỚI SỨ MỆNH KẾT NỐI THÂN TỘC
GIAI ĐOẠN 2011-2019

Bỳ Văn Tứ

1. Đặc điểm cộng đồng thân tộc Trịnh khu vực phía Nam

Khu vực phía Nam từ Đà Nẵng trở vào bao gồm 32 tỉnh và thành phố trực thuộc Trung ương. Thân tộc họ Trịnh sinh sống ở hầu như khắp các tỉnh. Thành phần dân cư họ Trịnh ở đây bao gồm những thân tộc Trịnh đã cùng trăm họ của nước Đại Việt đi khai khẩn bờ cõi qua các thời kỳ, từ thời nhà Trần (vùng Đà Nẵng, Quảng Nam) , thời nhà Lê (vùng Quảng Ngãi , Bình Định) và thời nhà Nguyễn (từ Tây Nguyên, Phú Yên trở vào). Dân số phía Nam trong đó có bà con họ Trịnh được bổ sung qua đợt di dân năm 1954- 1955 và sự chuyển dịch tự phát sau khi Miền Nam được giải phóng năm 1975. Ngoài cộng đồng thân tộc Trịnh gốc Việt, còn có một số thân tộc Trịnh gốc Hoa đến làm ăn, sinh sống do biến cố lịch sử từ thời nhà Minh và nhà Thanh.

Quá trình định cư theo tiến trình lịch sử, các gia tộc Trịnh ở phía Nam hiện nay hình thành 2 thành phần cơ bản:

- a) Bà con tộc Trịnh đã định cư ở địa phương trên 50 năm gồm các gia đình họ Trịnh 2-3 thế hệ trở lên, ở một số vùng nông thôn đã hình thành các gia tộc và chi họ.
- b) Bà con tộc Trịnh mới định cư ở các địa phương dưới 50 năm hoặc ở các đô thị, do thời gian còn ngắn, và/ hoặc phải di cư nhiều lần, nhiều nơi nên phần lớn chỉ là các gia đình đơn lẻ, phân tán trong cộng đồng dân cư địa phương.

Những đặc điểm này tác động tới nhu cầu sinh hoạt dòng họ của thân tộc Trịnh ở phía Nam đất nước. Một mặt, sinh hoạt gia tộc, tế lễ, giỗ tổ và những người họ Trịnh ở gần nhau kết nối giao lưu tình cảm thân tộc, hỗ trợ nhau trong cuộc sống vật chất, tinh thần, văn hóa; mặt khác nhu cầu “vấn tổ, tìm tông” và quan hệ huyết thống với gia tộc cội nguồn ở các địa phương phía Bắc có tính chất linh thiêng đối với mỗi người, sẽ là tiền đề và nền tảng của các hoạt động dòng họ khi có điều kiện cho phép.

2. Sự hình thành và kết nối thân tộc

Trong dịp tổ chức kỷ niệm 1000 năm Thăng Long năm 2010, một số thân tộc Trịnh đang sinh sống ở Tp Hồ Chí Minh ra tham dự Hội thảo “ Thăng Long thời Lê Trịnh” do Hội đồng họ Trịnh Việt Nam (HDHTVN) phối hợp với Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam và Ban Tổ chức 1000 năm Thăng Long tổ chức tại Hà Nội ngày 28/9/2010. Trong dịp này Hội đồng họ Trịnh Việt Nam đã trao đổi thống nhất chủ trương thành lập Hội đồng họ

Trình phía Nam để kết nối dòng tộc, tổ chức các hoạt động của thân tộc Trình từ Đà Nẵng trở vào, và giao cho ông Bỳ Văn Tứ cùng ông Trình Duy Minh tổ chức thực hiện.

Ông Bỳ Văn Tứ và ông Trình Duy Minh cùng các ông Trình Đình Hưng (CT HĐHTVN) và ông Trình Ánh Sang (PCT HĐHTVN) tại hội thảo .

Sau một năm chuẩn bị, ngày 27/10/2011 HHDHTVN ban hành **quyết định thành lập HĐHT phía Nam**, bao gồm 22 thành viên, do ông Trình Duy Minh làm Chủ tịch và 8 Phó chủ tịch, 1 Tổng thư ký , 12 Ủy viên.

Ngày 4/12/2011 HĐHT phía Nam tổ chức Lễ ra mắt và bắt đầu hình thành các bộ phận điều hành , tổ chức các hoạt động của họ Trình khu vực phía Nam Việt Nam.

Lễ ra mắt HĐHT phía Nam ngày 4/12/2011

HĐHT phía Nam thành lập các ban chức năng : Ban tổ chức xây dựng phát triển dòng họ, Ban nghiên cứu sử phả, Ban xã hội khuyến học khuyến tài mừng thọ hiếu hỷ, Ban xây dựng cơ sở vật chất, Ban kinh tế- hội doanh nhân, Ban khánh tiết, Văn phòng, Ban tư vấn pháp lý v.v..

Quy ước hoạt động : Ban Thường vụ họp thường kỳ 3 tháng 1 lần; Thường trực HĐ hội ý tùy theo yêu cầu công việc giữa hai kỳ họp HĐ; BCH họp 6 tháng 1 lần

Thời kỳ 2011- 2016 HĐ sinh hoạt tương đối đều đặn theo lịch. Các cuộc họp đều có nghị quyết phổ biến tới HĐHT các tỉnh và thành phố phía Nam, báo cáo HĐHTVN và đăng tải trên trang thông tin điện tử hotringphianam.com , trinhtoc.com

Cuộc họp của Thường trực HĐ

Thời gian 2017-2019 không duy trì được sinh hoạt HĐ đều đặn như trước mà chủ yếu thông qua hội ý, trao đổi qua điện thoại, phân công thực hiện, tùy yêu cầu và tình hình công việc. Các ban chức năng hoạt động chưa đều tay và chưa duy trì được liên tục. Các hoạt động của HĐ chủ yếu do Thường trực triển khai.

Nguồn tài chính phục vụ hoạt động của HĐHT phía Nam hoàn toàn do các ủy viên HĐ tự nguyện đóng góp (chủ yếu do ông Trịnh Duy Minh và các UV thường trực); các sự kiện gặp mặt huy động sự đóng góp tự nguyện của các nhà tài trợ và bà con thân tộc tham gia sự kiện. Qua mỗi sự kiện và hàng năm HĐHT phía Nam đều có quyết toán minh bạch, công khai. Từ năm 2016 không có quỹ , các UV thường trực đi công tác hay tham gia các sự kiện của dòng họ đều tự túc kinh phí.

Tổ chức gặp mặt thân tộc Trịnh Phía Nam tại Dinh Thống nhất Tp Hồ Chí Minh năm 2013 và 2015 là sự kiện kết nối và giao lưu thân tộc để lại nhiều ấn tượng mạnh mẽ và tốt đẹp. Họp mặt lần thứ nhất, năm 2013 với sự tham dự của khoảng 800 đại biểu từ các tỉnh xa xôi như Quảng Nam, Cà Mau, Đắk Lak tới khu vực Tp Hồ Chí Minh, với không khí sôi nổi, hân hoan và tình thân tộc thân thương, lần đầu tiên hội ngộ thân tộc của cả miền Nam. Họp mặt lần thứ 2, năm 2015 với sự tham gia của khoảng 600 đại biểu từ hầu hết các tỉnh Miền Nam tăng thêm tình đoàn kết gắn bó trong cộng đồng họ Trịnh.

Lễ cầu tổ mở đầu cuộc gặp mặt năm 2013

Hội trường gặp mặt

3. Xây dựng 14 Hội đồng họ Trịnh cấp tỉnh và thành phố

Trong giai đoạn 2011- 2019, HĐHT phía Nam đã xây dựng và phát triển được 14 HĐHT cấp tỉnh, bao gồm :

- HĐHT tỉnh Bình Dương : Ban Liên lạc họ Trịnh tỉnh Bình Dương thành lập ngày 26/1/2013 bao gồm 9 thành viên do ông Trịnh Trọng Giang làm Trưởng Ban; sau đổi thành HĐHT tỉnh Bình Dương
- HĐHT tỉnh Bà Rịa – Vũng tàu thành lập ngày 18/2/2013 bao gồm 6 thành viên do ông Trịnh Quang Cự làm Chủ tịch.

- HDHT tỉnh Bình Phước thành lập ngày 18/2/2013 bao gồm 4 thành viên do ông Trịnh Đình Cây làm Chủ tịch
- HDHT tỉnh Cà Mau được thành lập ngày 23/7/2013 bao gồm 8 thành viên do ông Trịnh Tấn Nghiệp làm Chủ tịch
- HDHT tỉnh Kon Tum được thành lập và ra mắt ngày 4/8/2013 bao gồm 5 thành viên, do ông Trịnh Xuân Cảnh làm Chủ tịch
- HDHT thành phố Đà Nẵng được thành lập và tổ chức lễ ra mắt ngày 18/5/2014 do ông Trịnh Bằng Có làm Chủ tịch
- HDHT Lâm thời tỉnh Bình Định được thành lập và ra mắt ngày 6/7/2014 bao gồm 32 thành viên do ông Trịnh Văn Bảo làm Chủ tịch
- HDHT tỉnh Đắk Lắk được thành lập và ra mắt ngày 29/6/2015 bao gồm 25 thành viên, do ông Trịnh Hoàng Lâm làm Chủ tịch
- HDHT tỉnh Phú Yên được thành lập và ra mắt ngày 28/4/2015 bao gồm 9 thành viên do ông Trịnh Hội làm Chủ tịch
- HDHT tỉnh Quảng Ngãi được thành lập và ra mắt ngày 23/7/2015 bao gồm 20 thành viên, do ông Trịnh Văn Thành làm Chủ tịch
- HDHT tỉnh Khánh Hòa được thành lập ngày 5/11/2016 bao gồm 11 thành viên, do ông Trịnh Quang Thành làm Chủ tịch
- HDHT tỉnh Đồng Nai được thành lập và đại hội ra mắt ngày 1/7/2018 bao gồm 15 thành viên, do ông Trịnh Văn Hữu là Chủ tịch
- HDHT tỉnh Đắk Nông do ông Trịnh Đức Sơn làm Chủ tịch
- HDHT Tp Hồ Chí Minh được thành lập ngày 28/7/2019 bao gồm 24 thành viên, do ông Trịnh Tiến Dũng làm Chủ tịch
- Tại một số tỉnh, đã hình thành Ban liên lạc họ Trịnh, hoặc đầu mối liên lạc như Long An (Trịnh Chính Cường), Bến Tre, Sông Hậu- Vĩnh Long (Trịnh Lâm Trường), An Giang (Trịnh Bửu Hoài) .
- Nhìn chung, HDHT các tỉnh phía Nam đã phát huy được vai trò kết nối hoạt động của các chi họ, thân tộc ở các địa phương, tổ chức các hoạt động theo quy ước đặt ra, tham gia các hoạt động của HDHT Việt Nam làm cho sinh hoạt tộc Trịnh phía Nam có nhiều đóng góp và khởi sắc. Tuy vậy, do những khó khăn về điều kiện cơ sở vật chất, các UVHD hoạt động chưa đều tay ... nên một số nơi chưa đạt được như kỳ vọng.

4. Các hoạt động họ Trịnh được tổ chức ở tầm khu vực

- Lập trang thông tin điện tử của HDHT phía Nam (hottrinhphianam.com) và kết nối thường xuyên với trang thông tin điện tử của HDHTVN (trinhhoc.com) đưa tin các hoạt động của họ Trịnh và thông báo kịp thời các nghị quyết, chương trình hành động

- của HĐHT , cũng như giới thiệu các bài viết về họ Trịnh, danh nhân họ Trịnh , di tích lịch sử liên quan đến họ Trịnh ở Việt Nam.
- Lập đề cương, thu thập thông tin, tư liệu để viết sách và dựng phim tài liệu về các danh nhân họ Trịnh.
 - HĐHT phía Nam phối hợp với Hiệp hội chè Việt Nam tổ chức Hội thảo Văn Minh trà Việt tại Tp Hồ Chí Minh ngày 18/12/2012 , giới thiệu cuốn sách do Ts Trịnh Quang Dũng sáng tác , góp phần tôn vinh chúa Trịnh Sâm – người sáng lập trà đạo Việt Nam (Trà nô).
 - Mừng thọ các cụ cao niên thường được tổ chức trong phạm vi gia tộc ở các địa phương. Một số HĐHT đã tổ chức mừng thọ các cụ cao niên trong tỉnh nhân dịp gặp mặt đầu xuân hoặc giỗ tổ. Cuộc gặp mặt năm 2013, HĐHT phía Nam đã mừng thọ 40 cụ trên 85 tuổi và cuộc gặp mặt toàn miền Nam 2015 đã mừng thọ 23 cụ đại diện các cụ cao niên ở các tỉnh phía Nam.
 - Công tác hiếu hỷ, thăm viếng thân nhân được HĐHT các tỉnh quan tâm kịp thời
 - Công tác khuyến học khen thưởng cho các cháu học sinh giỏi, giúp đỡ các học sinh nghèo gặp khó được HĐHT các tỉnh và các nhà tài trợ họ Trịnh động viên kịp thời
 - Những năm các tỉnh miền Trung gặp thiên tai, lũ lụt, HĐHT phía Nam và HĐHT các tỉnh kêu gọi các nhà hảo tâm gửi gạo , tiền, vật chất giúp đỡ đồng bào và thân tộc .
 - HĐHT Đà Nẵng tổ chức tour du lịch về nguồn kết hợp giao lưu với HĐHT tỉnh Thanh Hóa, Nghệ An năm 2014, do CT Trịnh Bằng Có dẫn đầu , có đại diện một vài tỉnh cùng tham gia
 - Chúc mừng, động viên các chi họ địa phương xây dựng, tôn tạo nhà thờ họ ở Kim Đái, Bình Định Nam, Điện Phương (Quảng Nam) , Bàu Thượng (Bà Rịa Vũng Tàu) v.v... tham dự Lễ tế hiệp của một số chi họ Trịnh ở Phù Cát (Bình Định), Tân Mỹ - Hòa Phú (Phú Yên)
 - Thường trực HĐHT phía Nam phác thảo phương án , tìm địa điểm để xây dựng nhà thờ họ Trịnh chung cho các thân tộc phía Nam , là nhà thờ tưởng niệm các bậc tổ tiên, tiền nhân họ Trịnh , đồng thời làm địa điểm sinh hoạt văn hóa tâm linh cho dòng họ. Công việc đã khảo sát 5 vị trí nhưng chưa tìm được địa điểm và mặt bằng phù hợp, còn đang phải tiếp tục.
 - Đại diện HĐHT phía Nam giao lưu , kết nối với HĐHT các tỉnh phía Bắc: Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Hải Phòng, Phú Thọ, Hưng Yên, Hải Dương, Ninh Bình v.v...

5.Tham gia các hoạt động của HĐHT Việt Nam

- HĐHT phía Nam cử đại diện tham dự các sự kiện do HĐHTVN tổ chức , như : Lễ kỷ niệm hàng năm ngày giỗ Minh Khang Thái vương Trịnh Kiểm (18/2 AL) tại Phủ Trịnh, Vĩnh Hùng. Ông Trịnh Duy Minh – CTHĐHT phía Nam dẫn đầu đoàn đại diện thân tộc phía Nam) và tham dự Hội nghị Thường trực HĐHTVN tại Thanh Hóa trong dịp đó; tham gia hội thảo về bản vẽ thiết kế, quy hoạch phục dựng , bảo tồn kiến trúc Vương phủ Trịnh ở Vĩnh Hùng do HĐHTVN phối hợp

với các cơ quan liên quan và tỉnh Thanh Hóa tổ chức ngày 19/12/2014; tham dự thủ tục đúc tượng . và xây dựng phủ đài chúa Trịnh Tùng tại An Cư , Hải Dương, cầu siêu cho các anh linh tiền liệt họ Trịnh tại An Cư, Hải Dương

- HĐHT phía Nam vận động thân tộc tham gia đóng góp các dự án bảo tồn, tôn tạo di tích lịch sử họ Trịnh , như: Phủ Trịnh tại Vĩnh Hùng, thếp vàng Nghè Vẹt, lăng chúa Trịnh Tùng (các ông Trịnh Tiến Dũng, Trịnh Duy Minh, Trịnh Hữu Viên, Trịnh Đình Cây tổng cộng 350 triệu đồng) , , lăng chúa Trịnh Doanh giai đoạn 1 (ông Trịnh Tiến Dũng 550 triệu đồng, ông Trịnh Xuân Đạo 100 triệu đồng) , lăng chúa Trịnh Sâm (ông Trịnh Tiến Dũng ủng hộ tiền 1,8 tỉ đồng mua mặt bằng xây dựng) , đền thờ cụ Trịnh Khắc Phục, đền Đông (Thái Bình) , đền thờ Quan Thái bảo Trịnh Tú ở Ninh Bình ...

Ông Trịnh Duy Minh đại diện đưa vàng vào đúc tượng

- Động viên các doanh nhân tham gia góp vốn cho Công ty Trịnh Gia và các người bạn trên 13 tỉ đồng, nhưng Công ty sau 2 năm chưa tiến hành đại hội cổ đông và báo cáo kết quả kinh doanh sản xuất.

6. Hoàn thành sứ mệnh và chuyển sang giai đoạn phát triển mới

Sau 8 năm hoạt động, HĐHT phía Nam đã thực hiện được nhiệm vụ do HĐHTVN giao cho là kết nối và tổ chức các hoạt động của dòng họ từ Đà Nẵng trở vào, đã thành lập được 14 HĐHT cấp tỉnh, tham gia tích cực các công việc của họ Trịnh cả nước , động viên, phát huy được tinh thần đoàn kết thân tộc, tâm huyết hướng về cội nguồn, tổ tiên.

Những thành quả bước đầu là tiền đề đóng góp vào việc tiếp tục phát triển tốt hơn nữa hoạt động của họ Trịnh Việt Nam.

Thường trực HDHTVN đã nhất trí cho HDHT phía Nam hoàn thành sứ mệnh sau khi tổ chức đại hội tổng kết và thành lập HDHT Tp Hồ Chí Minh trong năm 2019. HDHT các tỉnh thành phía Nam sẽ trực thuộc HDHTVN.

Ngày 28/7/2019 HDHT phía Nam đã tổ chức đại hội đại biểu tại Tp Hồ Chí Minh, kết thúc giai đoạn hoạt động 2011-2019 được đánh giá là thành công. Tại đại hội, HDHTVN đã trao tặng Bằng Vinh danh cho 6 cá nhân và Bằng khen cho 5 tập thể, HDHT phía Nam tặng bằng khen cho 35 cá nhân có nhiều đóng góp cho hoạt động dòng họ.

HDHT Tp Hồ Chí Minh đã được thành lập với 24 thành viên, đa số là lực lượng đã trưởng thành qua thực tiễn, có sự trẻ hóa, có kế thừa đảm bảo phát triển mạnh mẽ và bền vững.

Ngay sau khi Đại hội đại biểu của HDHT phía Nam kết thúc, Chủ tịch và đại diện Thường trực HDHTVN đã có buổi làm việc với đại diện của HDHT Tp Hồ Chí Minh và các tỉnh thành phía Nam, thực hiện sự bàn giao, xây dựng cơ chế liên lạc và điều hành trực tiếp của HDHTVN đối với HDHT các địa phương từ nay tới Đại hội đại biểu HDHTVN dự định tổ chức vào tháng 11 năm 2019.

Một giai đoạn phát triển mới đang mở ra với nhiều triển vọng tốt đẹp.

Đại hội đại biểu HDHT phía Nam sáng 28/7/2019

CT HDHTVN làm việc với HDHT các tỉnh thành phía Nam chiều 28/7/2019.